

GENERALITAT DE CATALUNYA
Departament d'Educació
Institut Escola Joan Ardèvol

C/ Joan Ardèvol, 1-3
43850 CAMBRILS
Telèfon: 977360640
Fax: 977795507
e3013130@joanardevol.cat
www.joanardevol.cat

PROJECTE LINGÜÍSTIC

Revisió aprovada en Consell Escolar el 31 de juliol de 2020

ÍNDEX

1. Introducció	3
2. Principis bàsics	4
3. Normativa	5
4.- Justificació i procés d'elaboració	6
5.- El nostre centre	7
5.1. Entorn	7
5.2.- Entorn sociolingüístic	7
6.- Tractament de les llengües al centre	7
6.1.- Programes del tractament de les llengües	10
6.1.1.- Programa d'immersió lingüística: PIL	10
6.1.2.- Pla de Treball de Llengua Oral: Tenim la paraula!	10
6.1.3.- Programa AVANCEM	11
6.1.4.- Programa d'Impuls de la Lectura: ILEC	11
6.1.5.- Biblioteca Escolar PuntEdu	11
6.1.6.- Programa d'Aprenentatge Integrat de Continguts en Llengua Estrangera: AICLE	12
6.1.7.- Programa Generació Plurilingüe: GEP	12
6.1.8.- Programa ERASMUS+	12
7. Criteris metodològics i organitzatius per al tractament de les llengües	13
7.1.- Organització dels usos lingüístics	13
7.2.- L'equip docent	14

8.- Avaluació.....	14
9.- Recursos i accions complementàries	15
10.- Comunicació interna i relació amb l'entorn.....	15
11. Difusió del Projecte Lingüístic del centre	15
12. Avaluació del PLC	15

1. Introducció

El Projecte Educatiu de centre dedica a través de la redacció i aprovació del Projecte Lingüístic una atenció especial necessària per tal de determinar la manera específica i transversal com la competència comunicativa i lingüística, la qual incideix en el currículum de manera múltiple i diversa essent subjacent al desenvolupament personal i curricular de cadascun dels nostres alumnes, és tractada al centre.

Aquesta competència serà clau per al posterior desenvolupament de la resta de competències: saber pensar, saber aprendre, saber fer, saber conviure i saber ser.

En el procés actual de transformació del model educatiu, l'educació plurilingüe i intercultural ocupa un espai rellevant que implica una reflexió i un canvi de concepcions, individuals i col·lectives, sobre l'ensenyament i l'aprenentatge

L'educació plurilingüe implica un plantejament global, organitzatiu, metodològic i d'avaluació en tots els cicles i etapes que afecta a la totalitat del professorat del centre. Així doncs, se situa la llengua al centre de l'aprenentatge: com a instrument fonamental per al desenvolupament personal, acadèmic i professional de tots els alumnes, i com a garantia d'equitat i de cohesió social.

L'objectiu del document és el de millorar la competència comunicativa i lingüística de l'alumnat per dotar-los de la capacitat de desenvolupar les pròpies competències clau (bàsiques, del pensament i personals), de fomentar el treball cooperatiu i globalitzat i d'adquirir estratègies per a l'aprenentatge autònom.

L'actual context social i escolar requereix d'una nova definició del *Projecte Lingüístic de Centre* (PLC) que consideri aquesta nova realitat. L'Institut Escola té per objectiu dotar l'alumnat del màxim de possibilitats d'expressió, comprensió i coneixement que els ajudi a formar una identitat oberta i solidària i que els aportí les màximes oportunitats de desenvolupament personal, social i laboral.

El PLC es pot definir com l'instrument que possibilita que els centres educatius organitzin i gestionin, d'acord amb la normativa vigent, però de manera autònoma, determinats aspectes en referència a l'ús de les llengües al centre, articular els criteris relacionats amb el tractament de les llengües curriculars, i alhora, fer de la llengua catalana un instrument de cohesió social en un marc plurilingüe.

2. Principis bàsics

El PLC és un document de caràcter tècnic i pedagògic que serveix per establir les línies que presidiran el procés d'ensenyament-aprenentatge de totes les llengües presents en el currículum. També és un document normatiu que articula el procés de normalització lingüística d'una manera coherent amb el marc legal vigent.

Els principis que regulen el nostre PLC són:

- a. **Principi de legalitat:** No podrà contradir la legislació i la normativa en matèria de normalització lingüística.
- b. **Principi de coherència i d'adequació a la realitat del centre:** S'ha de poder realitzar i ha de ser coherent amb allò plantejat al Projecte Educatiu i al Projecte de Direcció del centre.
- c. **Principi de participació:** S'ha d'elaborat a partir de les aportacions dels diferents membres de la comunitat educativa i s'ha aprovat amb l'acord de la majoria. L'èxit del mateix depèn en gran mesura del grau de participació i de satisfacció de tots els membres de la comunitat educativa.
- d. **Principi de vinculació:** És un document que afecta a la totalitat del professorat i a disposició de tots els membres de la comunitat educativa.
- e. **Principi de progressió i obertura:** És un document viu, que s'anirà actualitzant per donar continuïtat a la línia pedagògica del centre.
- f. **Principi de globalitat:** Afecta a la vida de tot el centre.

El PLC del centre ha de contemplar la diversitat lingüística i cultural existent com una riquesa que cal aprofitar. Ha de garantir també la igualtat d'oportunitats de tot l'alumnat i ha d'evitar la marginació escolar i social. Per aquests motius, ha de

recollir els acords presos tant pel que fa a l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües, com en relació amb els usos lingüístics previstos, essent:

- Ajustat a la normativa vigent.
- Adequat a l'entorn sociolingüístic i a la realitat del centre.
- Coherent amb els altres documents del centre.
- Integral i vinculant.
- Consensuat i compartit amb la comunitat educativa.
- Estable però no estàtic.
- Realista i transformador.

3. Normativa

Base legal per la qual s'estableix aquest Projecte Lingüístic:

- Llei 1/1998, de 7 de gener, de Política Lingüística.
- Llei Orgànica, 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOE).
- Decret 142/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària.
- Ordre EDU /221/2007, de 29 de juny.
- Ordre EDU 134/2008, de 20 de març de 2008.
- Decret 181/2008, de 9 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de segon cicle de l'educació infantil.
- Estatut d'Autonomia de Catalunya. Article 6.1. Article 6.2.
- Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació i articles del 9 al 18.
- Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'Autonomia dels Centres Educatius. Article 10. Article 11. Article 12. Article 16.
- Decret 119/2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària. Article 4. Article 9.
- Instruccions per a l'organització i funcionament dels centres docents públics d'educació infantil i primària i d'educació especial de Catalunya per al curs 2019-2020.

4.- Justificació i procés d'elaboració

La realitat educativa i lingüística dels nostres temps ens obliga a repensar la tasca docent i el tractament que es fa als centres de les llengües. L'objectiu final d'aquest replantejament serà el d'aconseguir una competència comunicativa plurilingüe tot assegurant, al màxim, un bon ús del català, del castellà i de l'anglès i identificant el català com a llengua comuna compartida.

El PLC és l'instrument que possibilita als centres educatius organitzar i gestionar, d'acord amb la normativa vigent, el tractament i l'ús de les llengües que s'empren i que s'ensenyen en el centre. Per tant, cal analitzar els següents aspectes per tal d'elaborar un document realment útil per a la comunitat educativa :

1. El context sociolingüístic de l'alumnat del centre.
2. Les noves exigències lingüístiques de la societat en la qual el nostre alumnat viu i conviu.

A partir d'aquesta anàlisi, s'estableixen els objectius bàsics que regiran el PLC del centre:

- 1.- Millorar la competència lingüística de tots els alumnes.
- 2.- Potenciar l'ús dels recursos que les tecnologies de la informació i de la comunicació ofereixen al procés d'ensenyament i aprenentatge de les llengües i el desenvolupament de la competència comunicativa.
- 3.- Desenvolupar i aplicar estratègies comunes d'ensenyança – aprenentatge entre totes les llengües tractades al centre.

5.- El nostre centre

5.1. Entorn

El nostre Institut Escola es troba situada en una zona propera al casc antic de la població de Cambrils. El medi social del centre és molt divers per la qual cosa, representa un fidel reflex d'una societat diversa, multicultural i plurilingüe. En aquest sentit, el centre fomenta el desenvolupament de valors com la solidaritat i el respecte com a principis bàsics de la convivència i la pau, i accelera la integració dels nouvinguts a partir de l'aplicació personalitzada del Pla d'Acollida i Integració.

5.2.- Entorn sociolingüístic

La llengua familiar de l'alumnat del centre és força diversa. Tenim alumnes d'orígens diversos procedents de països de parles diverses, a banda del català i el castellà. Tot i que moltes famílies són nates a Catalunya o fa molt de temps que hi viuen, la procedència de comunitats de llengua castellana (Andalusia i Extremadura, principalment) i de països llatinoamericans (Argentina, Uruguai, Colòmbia, Brasil, Equador, Bolívia i República Dominicana) i algunes circumstàncies sociolingüístiques evidencien que la llengua majoritària familiar és la llengua castellana. La majoria del nostre alumnat està en contacte habitual amb tres llengües i una altra part molt considerable amb quatre llengües. Aquest fet mostra la gran riquesa lingüística amb la que comptem al centre.

6.- Tractament de les llengües al centre

Al nou currículum d'Educació Primària es concreten per a l'àmbit de llengües (Llengua catalana i literatura, Llengua castellana i literatura i Llengua estrangera) les següents consideracions:

“L'objectiu central de l'educació és preparar l'alumnat per afrontar els reptes de la societat plural, multilingüe i multicultural del segle XXI, que significa facilitar que els nois i noies desenvolupin aquelles competències lingüístiques que mobilitzen

coneixements, aptituds, actituds i representacions relacionades amb les llengües i les cultures perquè puguin desenvolupar-se tant en el terreny personal com en el social (...).

Per aconseguir-ho, cal plantejar el desenvolupament integral i harmònic dels aspectes intel·lectuals, afectius i socials de la persona, entre els quals l'educació lingüística ocupa un lloc preferent. Cal formar parlants plurilingües i interculturals, cal assegurar la competència plena en català, la llengua pròpia de Catalunya, i en castellà i ajudar a que assoleixin un bon coneixement de l'anglès com a garantia que el centre proporciona als alumnes la capacitació que els/les cal per tenir les mateixes oportunitats en un món, cada vegada, més global.

Aquesta competència plurilingüe i intercultural, inclou el respecte a la diversitat lingüística i el desig d'aprendre altres llengües i d'aprendre de totes les llengües i les cultures.”

D'aquesta manera l'alumnat esdevindrà capaç de dur a terme tasques de comunicació diverses les quals li permetin:

- Expressar la seva comprensió de la realitat,
- Relacionar-se amb persones de la seva edat i adults de tot arreu.
- Integrar, comprendre, valorar i comunicar la seva cultura i els seus sentiments.
- Comunicar-se oralment i per escrit, utilitzant diferents estratègies de comunicació verbals i no verbals, com per exemple a través dels mitjans audiovisuals i de les tecnologies de la informació i la comunicació.

El desenvolupament d'aquesta competència comunicativa plurilingüe i intercultural no ha de ser un afer exclusiu de l'àrea de llengua. Atès que la llengua com a mitjà de comunicació és la base per a la captació, l'elaboració i la comunicació del coneixement, totes les àrees esdevenen responsables del desenvolupament de les capacitats comunicatives de l'alumnat. És des de totes les àrees que cal comprometre's en la construcció de les competències de comunicació.

L'objectiu final de l'ensenyament de les llengües és el progressiu domini de les mateixes com a recurs imprescindible per a la vivència de la cultura i per a

l'obertura al món i com a element clau que contribueix a la creació de la pròpia identitat i la social.

Tot i tenir molt present la llengua catalana i la llengua castellana pel que fa al treball de llengües que es duu a terme al nostre centre, entenem que en el Marc Europeu comú de referència per a l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de llengües, elaborat pel Consell d'Europa, s'indica la imperant necessitat de capacitar als i les alumnes del nostre centre perquè puguin utilitzar diverses llengües amb finalitats comunicatives que els i les ajudin a prendre part activa en la interacció intercultural i que els hi faciliti l'accés i la participació a la societat.

Des del nostre centre entenem que valorar la llengua i la cultura catalanes ajudarà als infants a reforçar la seva identitat i que el coneixement d'altres llengües els ajudarà a mostrar actituds més obertes i respectuoses davant la diversitat lingüística existent al món d'avui en dia.

En acabar l'etapa educativa, els alumnes i les alumnes:

- a) Han de dominar el català com llengua vehicular, de cohesió i d'aprenentatge.
- b) Han de dominar el castellà com a llengua oficial de l'Estat Espanyol.
- c) Han de conèixer, com a mínim, una llengua estrangera. En el nostre cas l'anglès.
- d) Han de comprendre informacions escrites i ser capaços de transferir coneixements entre les tres llengües treballades.
- e) Han de mostrar una actitud de respecte i d'obertura en relació amb les llengües i les cultures presents en l'entorn on viuen i també de les més llunyanes.

L'objectiu d'aconseguir parlants plurilingües competents implica que el Projecte Lingüístic ha d'establir programes precisos de gestió de les llengües.

El centre té la missió d'ensenyar la llengua catalana perquè tota la població tingui la capacitat d'emprar-la en qualsevol situació comunicativa per tal de garantir la

cohesió social. Ha d'assegurar de la mateixa manera que el seu alumnat tingui, també, un domini ple del castellà i un bon coneixement de l'anglès com a llengua estrangera.

6.1.- Programes del tractament de les llengües

6.1.1.- Programa d'immersió lingüística: PIL

Al centre s'aplicaran les estratègies del programa d'immersió lingüística per tal d'aconseguir que, en acabar l'ensenyament obligatori, tot l'alumnat del centre tingui el mateix coneixement tant de llengua catalana com de llengua castellana.

L'Institut Escola s'ha de convertir en el context de referència perquè l'alumnat pugui esdevenir competent pel que fa a la comunicació i l'expressió en llengua catalana, que serà vehicle d'ensenyament-aprenentatge i de relació en diferents àmbits. El contacte amb la llengua oral i escrita i el seu ús són bàsics perquè l'alumnat assoleixi un nivell i unes habilitats adequades perquè al final de l'etapa de primària disposi de prou competència per poder desenvolupar la seva vida personal i social.

6.1.2.- Pla de Treball de Llengua Oral: Tenim la paraula!

El programa de llengua oral *Tenim la paraula!* pretén millorar les habilitats comunicatives orals de l'alumnat perquè siguin capaços d'expressar fets, opinions i sentiments, i participar activament a la societat.

A partir del fet de potenciar la funció socialitzadora de la llengua oral els alumnes i les alumnes seran capaços d'expressar sentiments i actituds, d'exposar idees o projectes, de defensar i argumentar opinions i també de construir i compartir coneixement.

Al centre es desenvolupen les habilitats pròpies de l'expressió oral: fluïdesa, pronunciació, adequació al registre... a partir d'activitats concretes que vehiculen

la consecució de l'objectiu. Ser hàbils en llengua oral permetrà als nostres alumnes construir unes bones relacions personals i socials, gestionar conflictes, prevenir violències, respectar la diferència i garantir la convivència.

6.1.3.- Programa AVANCEM

El programa d'innovació pedagògica del Departament d'Educació Avancem: Ensenyament i Aprenentatge integrat de les llengües té com a finalitat dotar el nostre alumnat d'una competència plurilingüe sòlida que afavoreixi el seu creixement acadèmic i posterior inserció laboral.

D'altra banda, fomenta un ensenyament de les llengües competencial, que parteix del consens i la cooperació entre el professorat de llengua i que promou el disseny de projectes d'aula en què participen diverses llengües assegurant el plurilingüisme real i fa efectiva la transferència dels aprenentatges d'una llengua a l'altra.

6.1.4.- Programa d'Impuls de la Lectura: ILEC

La lectura és un instrument fonamental en el procés d'ensenyança – aprenentatge de tots els nostres alumnes. Té com a objectiu estratègic millorar la competència comunicativa lingüística i el desenvolupament de l'hàbit lector.

L'Impuls a la lectura (ILEC) treballa els tres eixos de la Competència Lectora, millorant els resultats de comprensió lectora dels alumnes.

6.1.5.- Biblioteca Escolar PuntEdu

El centre duu a terme des del curs 2007-2008 el *Projecte d'innovació educativa sobre biblioteca escolar PuntEdu, espai de coneixement, aprenentatge i gust per la lectura.*

Amb aquest projecte s'aconsegueix una millor organització de la biblioteca com a espai d'aprenentatge i gust per la lectura. Totes les seves actuacions van

encaminades a desenvolupar competències bàsiques de naturalesa diversa com poden ser:

- Uns hàbits lectors sòlids.
- Uns hàbits de treball intel·lectual que permetin accedir, identificar i operar amb la informació que es requereix.
- Un coneixement de les diferents fonts informatives, amb suports informatius diversos i en espais reals o virtuals que concentrin aquesta informació.

6.1.6.- Programa d'Aprenentatge Integrat de Continguts en Llengua Estrangera: AICLE

El curs 2007-2008 es va iniciar el projecte AICLE que vertebra les metodologies per a la integració de la llengua estrangera al centre de manera que permeti incrementar el grau d'exposició dels alumnes a través de l'ensenyament de continguts d'àrees o matèries no lingüístiques.

6.1.7.- Programa Generació Plurilingüe: GEP

El programa GEP es va iniciar el curs 2017-2018. La finalitat d'aquest programa és millorar la competència en llengües estrangeres de l'alumnat incrementant el temps d'exposició a aquestes en matèries de càrrega no lingüística, com per exemple l'Educació Física. D'aquesta manera afavorim el seu creixement acadèmic i posterior inserció laboral, i capacitem els nostre alumnat per interactuar amb el món en diverses llengües i de manera crítica.

6.1.8.- Programa ERASMUS+

L'Erasmus+, també anomenat Erasmus Plus, proporciona subvencions per donar l'oportunitat als estudiants del nostre de centre de realitzar estades curtes a diversos països estrangers per poder practicar la llengua anglesa.

El programa ofereix una oportunitat única perquè els nostres alumnes puguin viure una experiència especialment significativa que els permeti aplicar els seus coneixements pel que fa a la competència lingüística i comunicativa.

7. Criteris metodològics i organitzatius per al tractament de les llengües

Per facilitar el tractament conjunt de les estructures comunes, la transferència d'aprenentatges d'una llengua a les altres i el reconeixement de la riquesa individual i col·lectiva derivada de la diversitat lingüística de la societat, el centre disposa de diferents documents tant d'organització com metodològics que assegurin que els plantejaments sobre l'adquisició del llenguatge, la didàctica i la gestió de les llengües es realitza d'una forma coordinada i efectiva. Les diferents reunions de coordinació establertes al centre serviran per consolidar els plantejaments esmentats.

7.1.- Organització dels usos lingüístics

El tractament integrat de les diferents llengües del centre a l'hora de planificar-ne els aprenentatges es duu a terme a través de diverses activitats.

Activitats i actuacions:

- Activitats orals i escrites de l'alumnat.
- Exposicions del professorat.
- Material didàctic.
- Padrins de lectura.
- Reunions pedagògiques.
- Llibres de text, activitats d'aprenentatge i d'avaluació.
- Activitats programades amb entitats, institucions...
- Publicacions del centre.
- Pàgina web i participació en la xarxa telemàtica.
- Utilització de l'aplicació per a mòbils, avisos orals i escrits, comunicats i informacions al tauler d'anuncis.

- Indicadors de centre.
- Ús de les TIC.
- Documents de centre: PEC, PdD, PLC, NOFC, PGA...

7.2.- L'equip docent

Tot l'equip docent del centre té la titulació específica necessària per tal de poder desenvolupar al màxim les capacitats de tots els nostres alumnes. L'equip directiu fomenta la participació dels docents en programes de formació impulsats pel Departament d'Educació per garantir un bon domini de les estratègies metodològiques necessàries per tal que els alumnes assoleixin un bon nivell de competència lingüística i comunicativa.

8.- Avaluació

L'avaluació de la competència comunicativa i lingüística a l'etapa de Primària és contínua, amb observació sistemàtica i visió global del progrés dels aprenentatges. S'avaluen els processos d'aprenentatge i l'ús de la llengua relacionats amb la comprensió –escoltar i llegir- i l'expressió –parlar i escriure- obeint al currículum de l'etapa, posant èmfasi en l'assoliment de les competències bàsiques i valorant el treball fet a classe així com l'interès i l'esforç demostrat pels alumnes.

En l'avaluació es té en compte, com és evident, la diversitat de ritmes d'aprenentatge dels alumnes i les alumnes i els Plans Individualitzats que puguin existir.

Els instruments d'avaluació són diversos i contempnen l'autoavaluació, la coavaluació i l'heteroavaluació. Cadascuna de les eines emprades per avaluar s'apliquen en diferents moments del procés d'ensenyament-aprenentatge. Els resultats de l'avaluació constitueixen un element important a l'hora de decidir l'organització del currículum i l'atenció personalitzada a cadascun dels nostres alumnes.

9.- Recursos i accions complementàries

L'aula d'acollida no és un recurs estable ja que està a mercè del nombre d'alumnat nouvingut a cada curs escolar. En tot cas, aquests nens i nenes són atesos per professionals del centre que executen suports de periodicitat i intensitat variable depenent de les característiques individuals de cadascun dels alumnes.

En la mesura de les seves possibilitats, el centre disposa d'auxiliar lingüístic de conversa en llengua estrangera el qual basa la seva actuació a través d'accions complementàries orientades a augmentar l'exposició de l'alumnat a les llengües objecte d'aprenentatge en franges horàries diferents a les assignades per a l'ensenyança – aprenentatge de l'anglès.

10.- Comunicació interna i relació amb l'entorn

La llengua vehicular del centre és la llengua catalana i s'utilitza com a llengua d'aprenentatge i de comunicació habitual entre docents i alumnes i amb les famílies sense perjudici de les situacions en que l'atenció a les famílies requereix d'una atenció personalitzada per tal d'assegurar una comunicació efectiva.

11. Difusió del Projecte Lingüístic del centre

El Projecte Lingüístic del centre estarà publicat a la pàgina web amb la resta de documents prescriptius per tal que estigui a l'abast de tothom qui el vulgui consultar.

12. Avaluació del PLC

Aquest Projecte Lingüístic queda sotmès a la legalitat vigent i al Projecte Educatiu de Centre i serà susceptible de modificacions a través de la seva revisió periòdica i aprovació sempre que sigui necessari.